

An STOC

Τομᾶρ ὁ μάιττε ὅλης εὐρι πι η-εαζαρ.

STAT NIA. LEAV 1. VIII. 5.

mf na nodlaS, 1923—eanaíR, 1924

وَالْمُسْكِنُ الْمُعَاصِي

An SAOΣAL.

an talmáide.

Ní thiofca an raoisgal éorúche naé mberó
udaome ag obair aip an talam. An muintir
atá ag obair aip an gceadraíos ir leo an tír.
Ir leo, marí ír iad ír mó a túsáit gnáth doin
tír 7 ír iad ír buaine ra tír. An fad ír
bhearr beata a' teapáil ón gceadraí osaome
beró mear aip an talinnaithe; ní beró fear
aon éigíte eile i ntonn buairó a fágsail aip,
marí atubhairt an t-amhrán:

A tālliūnī an māgairó, ní pórfa mire do
máic,
Aé pórfa mé talmaide Óéanfar go domain
a teac,
A éimeocár aí matomu ip a émaicfear an
riol i Sceart,
Ir nac riutófe coir dochair a' feataisgil ip
a' muagair cearc.

Róinn na talman.

Tá rpéir aip leit dá cup anoir i dtalmairdeáct, 7 beró tuilleam rpéire inni san aon aicéap aip dá ávúbar, (1) mar tá feabhar móri dá cup aip ríglise talmardeácta, 7 (2) beró go leor de talam na hÉireann do luat dá roinn. San trean-ampair ón uilimn ré an ball uipilise n' mó a bísóir i gceart an láige 7 cnáma 7 neart daomne dá rátaid 7 dá tiomáint; annraí támis an céadta 7 rpíneacaid capall dá tappans 7 dá oibríu. Anoir tá an capall fém cap a dáta ó toraig MacGiollapáinata ag obair súp éum ré pheabairte déanta de chuaic atá i nton céadta 7 gac mneall eile a tappans aip furo bánta 7 maícipí. Le fuitéar go mbeir aon dul amu fán ríseal, ní hé an MacGiollapáinata atá i gceart agaunn an fear a bísor a' cup eipice aip luét fúirse poitin i gConamara 7 cána 7 phisíofúntaict aip luét mí-ptime ar taobh reo den tír, aic Éireannac a éuarr go Meiriceá a tuis te inntleact 7 meabhan a éinn ríglise mapcaigseácta do na milliúin daomne aip furo an domain 7 a rinne na milliúin punt dó fém ma ceann rin. O'fág rin súp mó an neart atá i n-inntleact an duine ná mar cnáma már a' treabhar na talman é ná aip aon bealaic eile.

Ceist na Talmайдéacta.

Romhe reo ⁊ le n-ap scumhne, òi Ceirt na Talmhan ap na ceirteanna ip mò a òi le péróteac. Òc tá ceirt na talmhan rocaip, nó tá rí rocaip fá látaip mapr péróip a pád go mbeirí rí rocaip coirdéce. Si Ceirt na Talmhardeácta a bear fearta dá pléid ma hait. Agur mapr tá páidte agamh, ré an fát a bhrúil an éangean rim a' tigseacét i Sceirt: mapr bear go luat talam le roacthú ag an muintir nae naib talam le roacthú acu go tci reo, agur ma ceannáin rim, deir plíse oideacair dá scup i scóip don muintir a bhrúil ap a n-aire an talam a

Ἐραστρά, η ἀν ταῦταις ἡ μόδη εὑρίσκεται αὐτοῖς.

101sson na galline.

Tá tábhacht ag Connacáta le talmáireoacht a éup un cinn. Tá feisim i mbairle ádtá 'n Riois le talmáireoacht a munaíodh don aor óg, agus tá Coláirte Iolrsoile i nGallúim leis an eolur éagsúnamail a báimear le talmáireoacht a éup ar fágail. Níl tevéanamach an t-áthar a tabhairt ma céile le tuile eoluir a éup ar fágail. Leirim a tévéanamach níos mó Ollamhnaíocht le Talmáireoacht a éup ar bun ann. Is beag an coirtár a beathú le tévéanamach leir an rgeal, agus ní coirtaráná riol-éup é na cíniúibhíodh an tograíodh céadtaí. Buroí coirtaráná é a mb'fíú do mhaigaltas na hÉireann a dhul faoi.

Olivecas.

"An té naidh aige ac a pláinte i
maisg a éall a cop." Agur níl móran i
tceannta a pláinte ag go leor de rsgupaċa
óga na h-éineann murib ful inntleac̄t
meabaij a ginn. Agur ní beró an inntleac̄t
ná an meabaij rātac̄ għapariġte acu muu
b-faġa riad an tōsail 7 an foġluuim a opear
d'ob. Tā ējja i n-ixmardeac̄t le mroġacta
an dommieni maridji le tal-mairdeac̄t 7 le gaċċ
deantur eile, 7 muja mbi fuġġluuim ap
claimni ni 'un toraġs a jaċċar riad ac
deiġi. Ma jidu b'ix-xaqqa "Diapmario Donn"
a' tħadid ap an ni reo tamall mati' o fom:
"Seo ē an raġsal (adejji ré) a bfuil an
buaxi le inntleac̄t 7 le rtuaim, 7 cirò għu
"mimic a nsej tall ap għalli-fuaxi," nifor ē ab
fejjix a ċup a' fiadha. Tā an inntleac̄t
bejn teiř an tuuġie 7 tigeann rtuaim le
cleaċt ac iri i an oileamant a jaċċu
għad-don-ċu acu."

CRFOC-LOCLAINN.

Le feabhar a chup ari talmarðte na hEireann
7 ari a rliðe beata ní móri breaðnú ari an
deir a cùipear riad optu fém i vtiointa
eile a vtagann na Daoine ruar ari tal-
marðeacáit. Bíteist Saranae le goimhrid i
Sean-loéilann (Vanemarc) a' déanam
rtaróeip aí cùppas talmarðeacáta na tíre rin-
agur tugasdarí pionn eoluir abhaile leo. Le
rseal fada a déanam Seann, reo curio de
na pointí a tugasdarí fá deara:

I. Nil tāpi an reac̄tmað curo te talam aipeamal (nó talam cuij) na tíre rin, Óanemaré, a' tabaist fēip. Tá vā utman talman aipeamla Šapana a' tabaist fēip, 7 curo ir mó ná rin i neipunn.

2. Súr fearr an bárr atá ar gáé cup i nDánemairc ná tá i Sarana taisc éir súr fearr 7 súr uaibhige an talamh atá i Sarana.

3. Feabhar na mbeirtídeac 7 na scapall ir na muc ra thír rím. Ar ghabaltaír céitíne n-aclá deágs bís dá ceann deágs te ba dainne 7 bís buiaró. Círge loéclann bliaðain éigin as gáé bó te na ba. An bó ir meara den dá ceann deágs tusaor rí mile 7 céad galún dainne fad 'r bís rí as a laict. Oífágs rím so riab riad dá dtógsaíl so maist.

na muca.

4. Tā togaō na muc ra tipi rim. 11

tóigtear ac an cineál i p feairí bagán. Ni ceannuiscear i raoctaplanna (nó multe) bagán ac an muc a bfuil an fad inntre 7 a bfuil an tuitim fúintí 7 a bfuil tárrí neamharcaici. Is ari foictap an báinne (nó ari an rgeitíon a tóigtar a mbunáite agus bionn riad i n-áir a mairbhe i n-aor leitbhliadna. Bionn curio acu ceitíne cloéadáreas go leit nuair a bfor riad éinig mi. Ni bionn aon muc ra meadócam rin i Sapanas go mbí rí reacáit mi. Tá buntáirte móri ag an Lóclannaé ra méidí rin marí tá ráibhlí rambheatú. Tá deipneád ra thír rin nae móri le fiabhrú na muc.

nA s50LA

5. Is minnte agus foighlumta an talmarde ná an tunonta deas i nDáinibheag ná a leiteoir i Sarana. Deir an Saranae go bhfuil riad lágsa, riotailear, aigsearach le dul un cainte leo in gáe páist óa dtí an t-ádhri fhuibail rē. Tá árto-rsola náisiúnta ann le foighlum agus tír-éirí a munaodh do na talmarde óga. Bionn fír ó acht mbliantúna deas go mbí riad deic mbliantúna fíchead a' taithise na rsola rin agus iocann riad to neáil thír púnt deic ra mí. Ni bionn don ialaclach oíche a dul go dtí na rsola atá déanann riad ann as maite leo réamh. Múinteoir gáe cineál aclaráideachta is na rsola o'fír agus do minná. Cuirpeann riad caoi agus rlaet as a dtigthe. Bionn pictiúraíochta deara go fiú is na tigthe is doichte. Agus is ceapt a mao go bhfuil níos mó ná leat talmarde na tíre rin as ghabaltais is luigeaná éagsa acacha fíchead.

na Sæoileoirí

O'fás an méid rím tuar aip fao gur fíor
go leor aifigio a phaothú aip talmhardeac
vá nreántai i gceapt i, vá gcaictí man
uipcti 7 vá gcaictí vúchtaét léi. Nil
uipearbhair mntleacta aip bunaite aora óis
na hÉireann 7 ní mó atá aon leirg ma-
genáma ac an rudo atá le nreánam a éup or
a gcomairi. Du mait linn go bfuigíoir deir
a nreánach. Agur du mait linn go háitíte
go bfuigíeað na Saeóilgeoiri docta atá aip
bheagán talimhan i gConamara 7 in Sáe áit
eile vá bfuil riad a scion de talamh mait
na hÉireann 7 go bfuigíoir eolur 7 rúise 7
cognam le n-a phaothú. Cuirdeocád rím
leir an nSaeóil 7 leir an tír agur bhearrfaid
re deir do bunað mait fréamhrað 7 ríolrað
ra thír.

Luct *dustracta*

Nuaip atámaro a' trácht ar an ní reo ir
cóip ó inn Leabharlait ar feair a chuirear rpéis
mór pan obair rín. Is an Urrácaim Seorach Ó
Dálaig ar an gCneagán. Seacat ré ó inn
trácht atá ré tair éir a rgsiobúta (i
mBéarla) ar an sceicte ag du mairt inn a
feiceál i gceló. Mairid leis an an méar
atá Coláipte iolrgoile na Sailline a
véanam nó toileamail ar a véanam ar fion
peabhar a cùp ar talmartheáct, tá alt mairt
cúpla i dtoll a céile ag i gceló ag na
hUllamh Ríphwoorth ag MacDhuiain. Ir
férdirí cóip den leabhrán úd a fásail ó
meabhránaróe an Coláipte.

Déanamh Fuirse no Uirge Oeata

Sórt fúise raothruigthe eicín a tá ag munntíp Conamara beit a déanamh Fuirse agur tā óiol. Slíse raothruigthe dona so minic doibh é mar i mianc gup mó go mór a chuiread ré ar doibh nuair a bheiread na polaor optú tā déanamh, i mianc so scatáidír éipic érom fioi mar gheall air.

Ir iondá thionólóir a fáistear ó déanamh fúise ó toruigtheair nō go mbionn ré na fúise. Cuirtear an t-árbair ríor i bpoll uirge i otoraí nō go mbogtar é, le na bpracáid. Togtar ar an bpoll anfín é agur tuigtar do nō trá laéceannta rpáir do nō go mbionn an t-árbair a' pointeáil, rin, a' cup pécín beag amach ar tóin an ghláinne so vireac air an scuma céadna a scuireann rí amach ra talam nuair a cuirtear a' fár é (. a' geant). Nuair a bior a óidim pointeáil déanta aige rgaráir amach ar áiléar é agur bicear tā bpracáid, tā ionpóid agur tā cup ériú do céile ar marom agur traenóna nō go mbionn ré rác bpracé. Nuair a bior cuirtear air atá é nō go scruaróigtheair é. Nuair a bior ré cnuairdúisce meiltear é le bphointe beaga atá le has na hÓcárde. Anfín toruigtheair a' déanamh leanna de-leann a' céad níu a déantair de. Bionn uirge tā fiúcaid ra bpota ríileac atá le has na hÓcárde agur an t-uirge tā óidim air an árbair meilte. An t-árbair ríor i nuaibh nō a mbairille agur an t-uirge tā óidim air nílláid, nō go mbionn ruára an árbair air an uirge. Bionn poll air an mbairille anfín le go rígailear amach an t-uirge rin. Bprailír (briailír) a t-aím a bpracáid air rin. Cuirtear uirge eile anfín air an árbair agur ríall beeip (airí-lionn, nō leann beag) a tuigtar air mar ní bionn ré comh bprísmar leir an scéad uirge. Cuirtear gabáil anfín ann agur nuair a bior ré oibhreigthe ceart i ngabáil bionn leat-chrois cubair air. Bionn ré 'na leann mait anfín agur é go mait len-ol. Bionn ré lá agur óidim pá beaicim (back, backin') rul má toruigtheair tā ríngiláit.

Tá innitheáct air déanamh an fúise uairiù rin amach. Líontar ríor an pota ríileac le leann nō go mbionn ré a' fiúcaid, nō ionnan 'r a' beit a' fiúcaid mar ní fanntar so mbionn ré a' fiúcaid nuair a clúdúigtheair ruar é le cuile deir. Cuirtear caipín (article atá le has na hÓcárde) ór ciomh a' pota. Socruigtheair baillíle an taobh eile den pota agur a' péirt nō an wóim ríor ann. Tá trá nō ceatair de corrinnáid ra bpéirt air nír péirte air bít, agur rin é an fát a mbloirídear péirt uírtí agur go tenein fém i coramail le péirt i. Tá article beag eile ag luéid déanta an fúise air a mbloirídear aím. Bionn rí rin ráitte ríteac i bpoll a tá air an gcaipín agur ráitte ríteac ra bpéirt air a' taobh eile. Clúdúigtheair anfín cuile áit a mbeadó dealac air bít amach ag tadaid de gair a' fúise i mocht agur naé bful dealac air bít aige le imtheáct nō go uteaga ré an dealac atádair iarráid air éart timcheall ra bpéirt. Aé tá tuilleadh le déanamh fóir, mara nuaibh déanamh é beadó a' gair a' níc anuar air an bpéirt i n-áit fúise:

Sé rin uirge a cup timcheall na péirte ra mbairille. Fuairt a tuigtar air rin. Fuairigtheann ré an gair a' fúise i mocht agur i n-áit a teacat anuar 'na gair gup é an éadair a dtigeannta ré anuar na bpracáid glar laeth fúise. Bionn ré a' teacat anuar anfín do níl a céile na príutánain éadair glar nō go mbionn a' déinead teagáid. Séartar fágair ré na bpracáid anfín nuair a bicear tā ríngiláit, reárt fáinair mra bpota rosgair eile air a mbloirídear buínt beeip (airílionn?). An méid a mbionn mait ann bionn ré éipigthe 'na gair agur ionpuigthe 'na laeth aifirt agur é teagáid tráid air bpéirt, agur an buínt beeip fágair 'na diaid aige ríor ra bpota. Tá ré rin fíreann 'na ríof an mait le n'ol ag beirtríd. Tá ré comh mait ag beirtríd banné agur an b' nac

mbeadó aici aé éart banné go bful ré i nuon bheir trá éart eile a tadaid air. Ni féidir aon deoir don tríngiláit ól, aé bheagán tā tóir nō go nuaibhlaitear é. Cuirtear ríor cuile deoir den tríngiláit an at-uaipi n, go uteaga ré éart aifirt ra bpéirt agur go nuaibhlaitear laeth aifirt de le uirge fuair timcheall na péirte, go uteagáid ré anúair 'na bpracáid glar fúise aifirt. Anfín bionn ré 'na deoé láríor ríngiláit i nuon epiord agur mireac a tadaid do las agur do láríor, i nuon cíor agur poip ríte ioc, i nuon capair na horúche a leigear agur i nuon pean-nuadóir tóin b' beadó cam. Fágair an tóibláit cineál eile na bpracáid ra bpota air a mbloirídear fémair mar aím. Séartar é an cineál rin deaig-ní. Má tā i nuán agur go n-éipeocád le aon deoir do na fémair a éigearcet tráid air bpéirt, agur a dul tráid a' bpríse beadó an fúise mille agur beadó ré mí-polláin le n'ol agur reárt é deaig-ní nón té a ólfar é. Ir minic go mbionn fúise dona ann agur fúise mai: rin é tuigair nón fúise a beit se dona nuair a tappamigtheair na fémair tráid a' bpríse. Míre i mbannáid, má déantair ceart é agur san aon deoir de na fémair a tappamigtheair tráid go mbeidh ré go mai. Séartar é na fémair rírt níl eicín a bior mra n-árbair. Ceapfaid duine gur uirge é le n'ol nō le blaireadó de aé b'olc a' cineál le n'ol é.

O'fágáid muintíp Conamara an-rláitídeáct ra t-rean aimpír a' déanamh fúise. Ir iondá anfín agur thionólóir a' fágáid riad ón-a déanamh mar b' an dliúseáid an-géar na nuaibh faoi beit tā déanamh. O'fágáid riad tā déanamh nō go mbeadó riad níl éart fíreann a beit a' fáinfear air fáitair a tciocfaid na pólíor. Téigtear air oileáin fíadáin Sára go minic ran áit naé bpréadair na pólíor iad a taoibháctail, cé gup minic a téigtear i gcontaibh a' mbáidte ag iarráid ól so uí iad i gcuimhneáid beaga cannaibh ac i minic naé n-éigearcet leóibh. Rúd eile té, ba mór an obair tóibh fúise a déanamh ran am rin mar bior tóigair agur éipic air a' mbriac comh mait leir a' bpríse. Ba cuma cá bpríse a déanamh a' t-árbair, mar air a áiléar tā bpracáid nō ra bpota uirge tā bogair nō air an áta tā cnuadán ac cuimhneáid mí-pairt air agur éipic 'na ceanntra air a' té air leir é.

Bioibh muintíp Conamara air riubhal i gcomhniúde a' déanamh an fúise, tā déanamh agur tā ol agur tā óiol agur na pólíor air a' tóirí go han-mhini. Ir minic a' tóigair leir iad uair, tā uair agur tr. n'uaire, agur an éipic tā háirtú agur tā dhuibhilt i gcomhniúde optú. Ámair nō gup cuimhneáid tóumh tóibháitair air tóigearáid Sára agur air conrtábláis fíosamhla na hÓcárde. O'fóm i leit, tā cead ag muintíp Conamara a beit a' déanamh fúise go tréan san aon nuaime le na mbacáid mar naé bful aon nuaime a bful deacat air a teacat naé bful tā déanamh anoir san fáitair ríomh píleap ná ríomh tóigearáid air bít. Aé ir gair air a bheir riad mar rin. Ir gair air go mbi Sára óir an tSíotáin, tā tóigair agur tā óidim air agur a' cup éipic optú mar b' na conrtábláis ceana.

(Cíosó.)

p. o' tóireáin.

Már mian leat ROTAR
mait a' ceannáid, nár mian
leat deir a' cup
air an gceann atá agad
téigis go dtí

S. MAC AN ÓBÁIR,
an cearnós,
1 nGáillimh.

Teac Órta mic Cáiné

An teac a riab é tóidean ann do Fianna Fáil i n-aimpír an gáibháid, ní féidir a fáil fáiscáin.

Leitir ceannainn,

DIAHMUIU Ó DONNABÁIN,

Sacraí rasair toraidh, ríot, milreán, &c.

SRÁID SEATA LIAM,

1 nGáillimh.

COLAISDE NA HOILSSOILE,

1 nGáillimh.

Craobh de lóil-rgosil na hÓcárde.

ÁRTH-OIRDEACAIR le fágair mnti air na hoilssáintai, iomair teangaíde, ealaíam, trácht 7 ceannaisgeacht, ealaíam an leigir, reileáin, 7 innealltóipeacht.

Téarmáis gairí air leit
ra comhair oisí rgoile.

Le sac uile usdair a fágair fíosmóidair as
an meadhráinaithe.

Níl aon triopair inr na císi a bful níor mō earráid, má déanamh fúise ann ná as

A. MOON, TEORANTA,

A óiolair cultaí feas, hataí ban 7 sac aon trocht éadaig feileap t'feas, bean, nō páirve.

FÍORGÍONTA EGLINTON, 1 nGáillimh.

RÁINNÍ

Má teartuigheann fáinní uait ríosíodh cùgam-ra 7 cuimheáid cùgam leabhrán a bpríse tú sac eolaír i n-a otaobh ann. Tairbeáinna ré tout an éadair le aigheas 7 aimpír a fágair 7 thionólóir a feacáint.

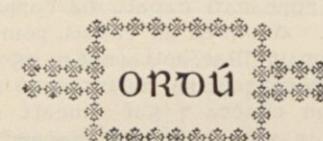
S. FALLER, 1 nGáillimh.

Beidh EIRE Láríor má bionn Clainne Saeðeal Láríor. Ictíor an feoil ir feair agur tā rí rin le fágair 6

O' FALLAMAIN,

Sáraí Seata na Mamáirtíreac, 1 nGáillimh.

AN STOC

Don

ATAIR Ó CEALLAIS,
Sáraí Dominic,
na Gáillimhe.

A Cíana,

Cuir cùgam círeanna
den STOC sac m' go ceann.

Aimh

Seolaír

BRÓSA NA LAOI.
na brósa is fearr le ceannac
as

SEÁN Ó LAIDE,
1 mbarr an calta, 1 nGáillimh.

An Teac a bful eliú air le hasair
Tae, Fiona, Diotáilte 7 intíeadh Tigé.

M. Ó REATHNAÍC,
SRÁID ÁRD na Gáillimhe.

AN T-ATÉNUI TÍS UI CLÉIRÍS

TÁ O CLÉIRÍS Í COMÍ A' TABAIRT CUIRTHÓ
DUIT A TEACHT GO TCI N-A RIOPA SO
BHFICE TU AN LARGAME MÓR ATÁ RIAD A
TABAIRT UATHU IN SÁC EARRAÚ, LARGAME
A BÉAR LE FÁGAIL UATHU API FEADÓ
TUAIPIUM'R PAÍTE FÓR. NI FÉIDIRI ATÉNUI A
CUPÍ API SÁC NUINN DÉN EARRAÚLANN API
FAO I SCUIREACHT, AC NÍL LÁ TÁ NGASBA
TÁCT NAC BHFICE LARGAME ÉIGIN I NÍ
ÉIGIN TÁ TABAIRT TÉASGRAMLAÍCT EARRAÚ
DÁ CUPÍ API FÁGAIL. API AN SCUMA REO,
RUL TÁ OTI ÍOFADÓ BERÓ AN EARRAÚLANN
API FAO A' TIGEACHT DE PÉIPÍ A CÉILE API
AN SCÓIMHÍAN NUÍ. SAORSE
EARRADÓ T MÉADÓU A N-EAS SAM-
LACTA.

THÍ NUÍA PEANRANTA A'BHAINT LEIR NA SNOTA REO.

NÍL BAINT NÁ PÁÍCT AG TÍS UI CLÉIRÍS
LE AON COMLUÍCT SARANAÉ, T IR AIGHDEAD
ÉIREANNACÉ-CUILE PIÑGÍNN DÉ-ATÁ TÁ
COMNEAL RUAR. MARÍ RIN A ÓI RÉ SO
OTI REO: MARÍ RIN A BÉAR.

Seo gíota ar viseagha a tuis na Ceannacóipí TÍS UI CLÉIRÍS DÓN
CINNÍPÍ NUÍ, SEÁN F. MAGLIÓDÍ (A ÓI
SO OTI LE GOIPI TÍS SIL ÓFIOM I SPAILÍ
MUIRBUÉAN), A' FÁILTIU ROMHE: "CUPÍ
RÉ ÁTAP MÓR ORAMN CLOÍTEÁIL, AN
TREACHTNAM REO CAITÉADÓ, GUPÍ TOGADÓ TÁ
API LUET CINNÍPÍ TÍS UI CLÉIRÍS
T A COMÍ. MARÍ CINNÍPÍ TIONCUIR, T SO
BFUIL NA SNOTA SO HIOMLÁN FÁ DO
COMHAIRLE T DO COMGHLIOCAR. TAITÍN
RÉ LINN FRIERM SO MBERÓ AN COMPHÍAN
NUÍ REO I ÓFÉIRÍM, RÉ RIN, BEAGÁN
URADAISE AGUR DÍOL T CEANNACÉ API
AIGHDEAO-RÍOR, MARÍ TÁ TÚ TÁPÍ ÉIR.
INNREAN TÁINN, T SO BFUIL ORUÍ TUGTA
AGAD DO DO CEANNACÓIPÍ SO GCAITFEAR
MARÍGAD AN DOMAIN A CHUAUTÍ LEIR AN
EARRAÚ IR NUÁDA T IR FÉAPÍ A ROLÁTÁN.
BERÓ AGADÓ MUINTÍPE NA HÉIREANN API
FAO ORAMN MARÍ SEALL API COMÍ RAORÍ T
TÁ ORDAISCTE AGADÓ TÁINN A DÍOL, T
DÉANFAMAO DÉN EARRAÚLANN ALAMN
REO TEIRIMPEACHT O'FÉAPÍ FÁIL API AN NUO
IR CEANNACÓIPÍ RAT-MAIL ANN. SUL
TÁ OTÁIMÍ TÚ FÉIM, ÓI EOLUR AGAMN
API DO SEANAMLAÍCT T DO CÉMEÁLTAR DÓN
MUINTÍPE ATÁ AG OBARI FÚT, AGUR DÉANFA
LÍON SNOTA AN TÍGE REO LE TÚCHTAÍT T
LONNAR A GEMIN FINNE DO CÓNGNAM
DUIT LEIR AN ÁRTO-ÉURPÓIR A CUPÍ TÚ OR
API SCOMHAIRÍ A AIMPIÚ."

Seo gíota teacmháir api leitíp a
cuipeadó i n-éinig le bionntanair a
tus cuiro de CONGANTÓIRÍ ÓGA TÍS SIL
ÓFIOM DO SEÁN F. MAGLIÓDÍ NUAIPI A
ÓI RÉ A' FÁGAIL AN TÍGE RIN:

"SÁC NUO API TÓIS TÚ LÁN OR A CIÓN
TÉÍPÍS LEIR TÁP DÁPP, T RÉ TEAC TÍS
CLÉIRÍS AN ÉPÁOÙ MULLAIG A BÉAR API
API FAO. NI BÉRÓ RA MÉTO RIN AC
LUACRAOTÁIR API A NOEADHA TÚ DÉ MÁIT
T DE CÉMEÁLTAR. IR AODHÍN DÓN LÍON
SNOTA ATÁ ANOIR FÁN MAISÍPTÍP IR FÉAPÍ
T IR CÉMEÁLTAR DÁP CUIPEADÓ EOLUR NUAM
API. BA MÓ BA CORPNAIL LE ATÁIR TÚ
NA MÁISÍPTÍP, T TÁMÁIR A' CATÚ 'DO
ÓDIÁIR MARÍ BEADÓ CLANN I NUÍDÁIR A
N-ATÁIR. GLAC, LE DO TOIL, AN CORP
AIGHDEAO REO MARÍ FEOÓT CUMHNE."

Ó CLÉIRÍS AGUR A COMÍ, TEORANTA, SRÁIDUÍ CONAÍL, BAILE ÁTA CLÍAT.

STOMTA AN MHALÓIVÍS, I NÍSAILLUM.
BROSA SAEDEALACA.

SÁC RUO AR FEABAS.

SÍOLTA AR FEABAS,

AGUR SÁC A VTEARTUÍSEANN ÓN ÓFEILMÉARA
LE FÁGAIL Ó
MAC OSÁIR,
1 MBARR AN CALTA, 1 NÍSAILLUM.

TÁ

AN SÁOÍT ANIAR.

A RGSIÓB

Tomár Ó MÁILLE.

LE FÁGAIL Ó

COMLUÍCT OÍDEACÁIS NA
HÉIREANN.

CÉICHE RGILLEACÁ (SLAN) A LUAC.

DÚINE API BIT A VTEARTUÍSEANN "AN
STOC" UAIPI, NÓ API MÁIT LEIR FGASRAÓ A CUPÍ
ANN, RGSIÓBÁDÓ RÉ AG AN MBAINÍRTEOIP .

AN T-ATÁIR Ó CEALLAÍS,

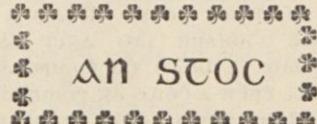
SRÁIDUÍ CONAÍL, A 23,
1 NÍSAILLUM.

TÍOÍ AN BPORTA - - 3/- RA MBLIADÁIN.
" " " - - 1/6 RA LEITBLIADÁIN.

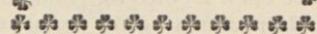
MARÍPI LE SÁC ÁDÓBAR RGSIÓBÁDÓ A TERDEAR
RA BPAIRÉAP CUIPTEAP RGÉALA AG

Tomás Ó MÁILLE,

COLAÍPTE NA HIOLRGÓILE,
1 NÍSAILLUM.

AN STOC

MÍ NA NOTLAS, 1923—EANÁIR, 1924.

FÓSFLUIM I HÉIREANN

"DÚINE A BEADÓ TÁP ÉIR NUASÍ MÓR CÍNNÍPÍ
A CUPÍ DÉ, T A CHAÍFEADÓ TAMALL FADA EILE
ROIPI AN LEABAIRÓ T AN TEME, T ANNPAÍ A
SHÁFRÁD AMAÉ PÁN API SO CORP NA FAIRPSE
AG TÓSÁIL PLÁINTE, T FADA SO MBEADÓ RÉ
COMÍ RLÁN LE FÓSFLUÍDÁ LÚCÍMPÍ LÁIDÍPÍ NÁP
FACTAR LÁ NUAM TÁ CÍNNÍPÍ. NI BEADÓ RÉ I
NUON BÉILÍ MÁIT BÍD A CHAÍFEADÓ T CUIPTEAP
OR A COMHAIRLE. NIL AON-TRÁIMAIL EILE COMÍ
FEILEAMHNAÍC AGAMN LÉ TABAIRT DÉÍPÍN RAN
AM ATÁ I LÁCTAIR. BI RÍ TÍNN TRÉADÍNNÉACÉ CÉAD
BLIADÁIN Ó RÍOM DE DÁPP RGÍÚPPE NA SARANAÉ.
TÁ RÍ ROIPI AN LEABAIRÓ T AN TEME NUAM Ó RÍOM,
T NA COMPHÍANÉAPAIRODE T NA DAOME EILE A
ÓI AG FRIARDAÍ DÍ, NSÍPÍ CÉUÍSEADÁP LÉI.
AN NUO A DÉANFADÓ MÁIT ÓI NÍ RÁBDADÓP TÁ
TABAIRT ÓI AC AN NUO A DÉANFADÓ TÍNN AN
DÚINE RLÁN, RÍ É AN NUO A BÍODAÍP A TABAIRT
DÍ; T IR AG ÉALDÓ API A ÓI RÍ I N-ÁIT BÍREAC
A TEACHT CUIPI. TÁ BEAGÁN MÍRNÍS AG TEACHT
DÍ ANOIR Ó CÓRÚÍS CONPHÍAN NA SAEDEALACA
AG DUL AG AEPÍ LEI, AC TÁ FÁITCÍOIR ORAMN
SUPÍ FADA A BÉAR FUISEALL DÉN TREAN-GLAC
AG LEANAMHANT DÍ.

NI MÁIT RAMHAIL A TEACHT DÍ 1 BÍADÓ, A
DEHPTEAP, AC IR MEASA NÁ RÍM RAMHAIL A
LEANTAI PÓ-FADA. TÁ FUIPHÓIR DÉ MUINTÍP
NA HÉIREANN API AN-CHAOI DÉ DÁPP A
NOEADHAÍP TÍOÍ LEIR NA CIANTA; AC TÁ
RAOGAL ANN ANOIR A VTEARTUÍSEANN Ó SÁC

WILE DÚIME A BÉIT PIOCAMHÁL, T MUPA
MLIPODUISE MUINNTÍP NA ÉIREANN API, BERÓ
AICMHÉALA API. SEO É AN RAOGAL SO HÁIPÍCE
A BÍUL AN DUADÓ LE MINTLEACHT T RTUAIM,
T CIRÍ SUPÍ MINIC A JUS DALL API SHÍPHÍADÓ,
NÍOPTÍ É AB FEADÓ A CUPÍ AG FIAÐAC. TÁ AN
MINTLEACHT BEIPTE LEIR AN DÚIME, T TÍGEANN
RTUAIM LE CLEACHT, AC IR I AN OILEAMHANT A
RACÚINGEAR SÁC AON-ÉURO ACU.

TÁ ÓA ÁIT AG AN AOR OG LE OILEAMHANT A
FÁGAIL, RÉ RÍN, API RGÓIL T RA MBALÉ.
MUINFRÍ AN RAOGAL IAD UAIPI RÍN AMAC AC
SO VTAGARÓ IONNTU THEOIP A DÉANAM API A
R-ASGARD FÉIM. DÓN-DÚIME A BÍUL MEABHÁP
API BIT AIGHE API CÚPHÍRÍ FÓSFLUIM TUIGEANN RÉ
MÁ TÁ AN T-AOR OG TÁ TABAIRT RUAR I N-ÉIN
TEAC TÉ DÓME SÁN FÓSFLUIM, SUPÍ IOMDÁ
EARNAÓ ATÁ API, TÁP AOR OG A BÍUL NUO
ÉIGIN LE FEICÉAL NÓ LE CLOÍTEÁL ACU RA
MBALÉ. TÁ BUNÁITE DÉ MUINNTÍP NA
HÉIREANN, T NÍL AON FÓSFLUIM DÉ PAT ACU,
T FÁGANN RÍN EARNAÓ API AN AOR OG AG TEACHT
API RGÓIL DÓIBH; T DÁ FEADÓR TÁU TUÍBHÍPA
RIAD API DÓIN RÍN API BERÓ ODARÍ API LUÉT A
MUNTE T CUIPE FÓRT A MUNAÓ DÓIBH.

CUALAMAP NUAM SO MBALÉ DEACAIR DÚIME
T A CHÉARTA A RGÁRÓ Ó CÉILE. SIN I AN
OBAIPI A ÓI API RIUBAL I RGOLTAÍCA NA TÍPE REO
LEIR NA BLAÐANTA BUILE AOR OG NA HÉIREANN
T A CHÉARTA A RGÁRÓ Ó CÉILE. DÍTEAP AG
IARRAÍRÍ CHÉARTA T CÁILÍDEACHT T TEANGA A
RÍNGRÍP A BÁINT DÍOBH, T CHÉARTA T CÁILÍDEACHT
T TEANGA NA SARANAÉ A SHÉAMH DÓIBH 'NA
N-ÁIT. RINNEAO MILTEANAR MÓR TÁ LÁN, T
NÍOPTÍ FÉAPRÍO AN TÍP É. CUARÓ ÉIRE API AN-
CHÉPUT FÁD IR ÓI AN OBAIPI API RIUBAL IR NA
RGOLTAÍCA, T BEADÓ AN RGÉAL MÁIT SO LEOP
TÁ MBEADÓ CORP LEIR AN OBAIPI ANOIR FÉIM,
AC NÍL.

NÍ API NA RGOLTAÍCA ATÁ AN MILTEÁN API
FAO. TÁ RGÓIL T BAILE T SNÁR NA TÍPE, SÁC
AON-ÉURO ACU CÓM DÓNA LE CÉILE; T TÁP ÉIR
SO BFUIL PEACHT EILE NSÍPÍ FÉAPRÍ TÁGCA AMAÉ
Ó DÓRÓ AN ORDEACÁIR, CÍAN MÁIT ATÁ ANN
MUPA SCUIPTEAP I SCION É? DÓRÓ NUO LE
DÉANAM API CONPHÍAN NA SAEDEALACA T IALAÉ
A CUPÍ API NA RGOLTAÍCA É A CUPÍ I SCION. IR
DEACAIR PEAN-GLACAP A LÉISÉAR, T TÁ GLACAP
NA SALLAÍCTA FÁRSÉE ÚRTÉACHT SO RÍNGRÍP RA
SCUÍD IR MÓ DÉ MUINNTÍP NA HÉIREANN. IR
FÉAPRÍ DÓMIN FÉIM SO BFUIL NA CÉADTA RGÓIL
T NA MÍLTE TEAC API FUD NA TÍPE, AG
OILEAMHANT RUAR AN AORA DÍG, DÍREACHT T DÁ
MBERÓIR AG CEAPADÓ AMAÉ NUAC NÍ RÍD DÉ
CUPÍAM API MUINNTÍP NA HÉIREANN AC FÉAPRÍ
BÓNTAÍ A OILEAMHANT DÉ MUINNTÍP MEIJOCA;
T SO BFUIL NA CÉADTA T NA MÍLTE EILE NUAC
SCUIPTEAP RÍM OLCA NÁ MÁIT RA SCUIP AC DÉ
RÓPAÓ LEO."

SIN CUAP GIOTA A RGSIÓB MÍCHEÁL Ó MÁILLE
—BEANNAÍCT DÉ LE N-A ANAM-
TAMALL MÁIT BLAÐANTA Ó RÍOM RA SCLARDEAM
SOLUIP. IR MÁIT AN NUO SO BFUIL RÉ LE
N-ÁITRÍ SO BFUIL ATÉN TÁ DÉANAM API AN
RGÉAL MARÍPI LEIR NA RGOLA NÁIRIÚNTA, AC
NÍ LUÍGÍ 'NA DÓRÓ RÍN IR FÍOSÍ TÁ LÁN TÁ BFUIL
PÁRTÓ TEAP.

UAIREADÓIR AN TSÁGÁIRT.

BÍODÓ FÉAP A DUL API FAIRDEAN NUAIPI CUPÍ
AN RÁGÁRT. NUAIPI A ÓI, SÓRÓ RÉ UAIREADÓIR
AN RÁGÁRT, "SÓRÓ MÉ UAIREADÓIR," ADÉIRÍ
RÉ LEIR A' RÁGÁRT, "AGUR REO DÚITRE I."
"Ó NÁ TABAIRT DÓMRÁ I," APPA AN RÁGÁRT,
"AC TABAIRT DÓN TÉ API SÓRÓ TÁ NUAIPI I."
"TÁPÍS MÉ CÉANA DÓ I," APPA AN FÉAP
NSÍPÍ SÓRÓ GLAC RÉ I. "TÁPÍS APÍST DÓ I,"
APPÁ AN RÁGÁRT. "SEO DÚITRE I," APPA AN
FÉAP. "NI GLACA MIPE I," APPA AN RÁGÁRT,
"AC TÁPÍS I DÓN TÉ A DÓTUS TÁ NUAIPI I."
"TÁPÍS MÉ DÁ NUAIPI CÉANA DÓ I," APPA AN
FÉAP, NSÍPÍ SÓRÓ GLAC RÉ I. "TÁPÍS UAIPI
EILE DÓ I," APPA AN RÁGÁRT, "AGUR NUAIPI
NGLACA RÉ I COMMIS TÁ RÍM I. "SEO DÚITRE I
APPÁ AN FÉAP. "TÁ RÍ TÁPÍSTE TÍP NUAIPI
AGAM DÓN TÉ API SÓRÓ MÉ NUAIPI I NSÍPÍ
SÓRÓ GLAC RÉ I." "MARAP GLAC" APPA AN
RÁGÁRT, "COINNÍS TÁ RÍM I." NUAIPI A
CUARÓ AN RÁGÁRT A' DÓRÚÍSEACHT A UAIREADÓIR,
NÍ RÍD RÍ AIGHE.

PEADAR Ó DIREÁIN.

Sgol

Ní pairb fholaítear ait bict fa domhan a b' com
maic le Sgol agus ní comneocád ré com
neall óa inis agus ní pairb aige ac aon
inis amán. Céard ní Cúig Laisean éin
a tige uair, an áit a pairb ré a' fiaclád agus
éall ré a bealaí. Táinig ré tig Sgol ran
oróice agus o'liap ré lóiríon go marom aip:

"Is ruairíe liom mar a' tigam le
t-aigád a ní uairail," aitheár Sgol "ac mar
a' tigam tuibh me m' duit é agus mille
fáilte?"

Céard Sgol go fial agus go fairsing agus
go flaitteamhail an oróice rin leir a ní, agus
lá'n na máraíc tugs ré a bhearrfaidh óa com
maic agus b' ré 'na cumas. Bí an rí an
burdeac do Sgol ar uet a feabhar agus céard
ré leir. Bí ré com burdeac rin de agus
go dtug ré píora talman óa a dtugann
riat Dún-ló' aip. Bí Dún-ló' in' áit com
maic agus an té an tseac a mairde láimhe
ran oróice ann beath ré clúduingé le feair
lá'n na máraíc. Slac Sgol burdeacar
móri leir an ní ar an áit aip fóignimh rin a
tabhairt óa.

Cuaró an ní abaire agus nuair a b' ré
tamall ra mbaire, buail aitneála é fá Dún-ló
an áit ab feairí a b' aige a tabhairt do
Sgol? Deamhan blar a punne ré ac a
buacaill a tiomáint ag iarráid cior ap Sgol
in-omór Dún-ló. Nuair a táinig a' buacaill
sc' oíche Sgol éair Sgol com gnaortheamhail
leir agus náir leig náiré óa innreacht cá
tacáinig ré. Sa deireadh o'fiarainis Sgol
de cá pairb ré a' tigseac!

"Muirfe ó o'fiarainis tú óiom é," appa
an buacaill, "tá ré com maic óom é
innreacht duit. An ní a éin ag iarráid
ciora oif mé in omór Dún-ló."

"Muirfe deamhan pinginn ciora na camálaí
a tiubhar mire go brád óa ap Dún-ló,"
appa Sgol. "Mar náic mé o'liap aip é,
agus abair leir nuair a mairde tig go oíche
an ní gur é emneac Uí Úmhaín é i a
b' fáil na díaró." Ba de na Úmhaíns an ní.
"Níor mó," appa Sgol, "ná go dtiubhann
teaghlach oróice óa mar tugs mé céana."

Nuair a cuaird an buacaill abaire éins a'
ri: "Seo," appa an ní, "a bhfuair tú uair
é?"

"Deamhan pinginn ciora ná camálaí,"
appa an buacaill, "a tiubhar ré com duit,
r' aip ní hé o'liap Dún-ló oif, agus duibhaint
ra liom a pád leat gur é emneac Uí
Úmhaín é agus do b' fáil 'na díaró."

"Ó a Dó agus a Chionsa," appa an ní
"náic mé tá náipiste?"

"Níor mó," appa an buacaill, "ná go
dtiubhar ré lóiríon duit fém agus do b' dhuine
a' bict beath i n-éinig leat."

"Raéa mé go oíche é," appa an ní, "a'
fearaínt a ríomhfarann é." O'imig leir an
ní, é fém agus tráip ná ceataí filiote.
Nuair a' táinig riad, b' Sgol agus a mhean
péir le na n-aigád.

Ní pairb aon fáilte ag an inis rompu
mar b' fiú aici náic aip maite leobta a
táinig riad. Céibe ríseal é péritig rí
dumneád maic óib agus b' sé bhuilte aici
le na n-aigád agus ré an cuma ap nomh ri
i: Ceap rí an ceann deirg a tig, an
rialtán deirg óa mnaoi, na cora do na cor
mhuinntir, an earráid do na gráidíon, "agus
m' fém," aitheár rí, "aip deireadh,
cléiríont na cille agus beró an corp agam
nó go n-ioma mé mo b'fíocín de." Ní hé
so leoir a' tigéig rí ag an muinntir eile.

Céibe deirg i b' aip an ní tigseac b' níor
mó ag imteacád aip. Duibhaint ré le mhean
Sgol ag imteacád óa an éin áit a scarriú
aip i go dtiubharrfaidh ré bionntanar eincín
tig. Deamhan cor na hingine náic pairb
amuis nomh an ní nuair a cuaird ré amac
aip an mbócaí.

"Cá b'fíocín do sealtaí," appa rí.
Ba móri leir a sealtaí a b'fíocín agus
b'fíocín óa a' b'fíocín fém agus a' b'fíocín a
tabhairt o'ingin Sgol agus é fém riúbal
abaire óa cior!

"Sgaoil rí abaire mé," appa an ní, "mar
gáe troiseac," —rin bacád.

Nuair a cuaird an ní abaire b' feairg móri

aip te Sgol agus te n' inis. Bí mac
léiginn aige a pairb báll reape aip agus
ní aon bean apanam a' comhíteachád
i ngapád leir. Seallann an ní leat a phosact
le na b'fíocín agus é uilig le n-a mairb óa
seupád ré inis Sgol óa cior. Táinig
an mac léiginn tig Sgol ac b' inis Sgol
pero' nomh mar b'fíocín aici fém go pairb
an báll reape aip. Duibhaint rí leir na
caitíne eile a b' fa teac aip a b'fíocán aip
a mairb gan b'fíocán tigseac aip. San oróice
éigius rí leabaró don mac léiginn agus
éigius rí leabaró eile b'fíocín rí b'fíocín.
Nuair a b'fíocín aon mac léiginn a gábal a' éoclaí
ní pairb fíocín aige cé an leabaró a' fíocán
ir a' fíocán a' leabaró rí leabaró le t-aigád fém."

"Ó," deir rí "ní pairb fíocín aige é?"

"Ó," deir rí, "ioeád tú anprin."

Lá'n na máraíc nuair a' t'fíocín an mac
léiginn comhíteachád rí fíocán 'na reapeam
amuis den fhuinneog. "Aru," aitheár rí
"cé it n-aigád a' b'fíocín rí rin anprin?"

"Tá, le haigaird tura a' fíocán," appa
rí, "fá tú a' éoclaí in éinig leomra
a' fíocán."

"Aru, deamhan baigál go gceannáir
mire," aitheár rí, "pórra mire tú."

"Seo," aitheár rí, "leas amac éins punt
aigiso mar rin éigusampa."

Leas ré amac a' t-aigseac.

Ní deamhan rí a' t'fíocán agus an
trágaínt. Táinig an pagairt agus b'fíocán
fíocán rí a' fíocán. Nuair a' cuaila
an ní go pairb an mac léiginn agus inis Sgol
b'fíocán tuit an t-anam aip. Bí teac
a' phosact seallta aige don mac léiginn
ar uet i' éinig óa cior agus é uilig le n-a
mairb. Bí an phosact uilig aige anprin le
na mairb.

peadar ó tireán.

CLOCAR ÓIRD NAOMH URSSULA, I SUÍSEAC.

Oideacair i gceáin na hollgoile i gceáin
rsnáitóin an roin-méadónaig, na mbannan.
Cumann na gCeoltóirí, I.S.M., Tráchtála.
Sgoláireacáir Oideacair Náisiúnta, 7c. Tá
rgos tigseacáir fá leit agáinn.

EADAC AR FEABAS.

má's mian leat earráidé

foanta fáisnéil ar a luac

téiris go teac : : :

máirtín us bhráonáin,

SRÁID NA SIOPAÍ,

1 nGALLUM.

TUIGAÍD BUR SEUNTO ÁRAÍCAIS DO'N

CUMAIMH GAEDEALAC IS FEARR

AN CUMANN IBÉRNAC INSIÚRÁLA

TEÓ.

1 n-AIGHAÍD TÓITEÁIN AGUS COITÉINNE.

PRÍOMH-OIFIG—48 & 49 SRÁID AN DÁMA.

AT CLÍAT.

ná polasaíte is ionláine le
fáisnéil.

Tae, Pionta, Biotáilte, Cuite Sárt ar
fearas.

MICÉAL BREATHNAÍC.

An Cearnog, 1 nGALLUM.

MAC BANFIOSÁN NA BRIUÍSNE

Bí bean 'na comhurde cior lochá i
uteacín deas léi fén. Duine aip bict b'fíoc
leir fén b'fíocneap aip. B'fíocneap
aip an inbean reo mar b'fíocneap rí ag aigeactáil
nuo eincín a tigseacád go oíche i' agus ní pairb
fíocín aige a' fíocán é é. A' d'inní rí óa
comhappannai é, agus tugs bean glic eincín
comhappanach tig seán éigre duibh a' fíocán agus
óa n-aigseacád rí aip é ná óa b'fíocneacád rí
é é fíocán. Bí go mar. Fuair ré tig seán éigre
duibh, agus an éinig oróice eile a b'fíocán rí
an feidhmeadach déanman blar gur fáit rí é.
Agus cé deatú ann aip mac bánníosán na
briuísne. Táinig a mactair anprin óa
éigre.

"Ná pairb an t-ád," appa rí, "aip an
lámh a mairbung an duine ná aip an giorde
a ríomhais vi é."

Deamhn deas agus b'fíocín rí clípte
agus tugs rí aip fíocán de tig seán leatan : a
corpe duibh.

A Mhí Laisean agus b'fíocín
agus a b'fíocán leabaró an ógánaig ra Tuircéir.
Cuir mé an cípla útan na comh
a' t'fíocán a' fíocán agus an tig seán
agus nuair a' fíocán rí leobta rin
Cuir mé mo lae seal fén na comhne.

Crioc.

na filiote.

Céard deirg fíliote aip a céile lá agus labair
duine aip reo leir an gceann eile,
"Cuirp mé ceart oif, agus feiceamuit a
b'fíocán fíocán i."

Cé haiginn i'fimne ná i'fimne ná i'fimne
Snaid?

O'fíocáin an file eile mar reo:

"Tá duine agáinn bacád agus tá an ceann
eile fíocán aodáil
Agus ní marpeac an baile a ngabhamuit
cípla t'fíocán." Crioc.

p. 6 tireán.

MAC CAPRA & CLANN MAC DATADÓIRI & DEASADÓIRI, SAILLIM.

Ó CUIMÍN & Ó BREANAIŚ,

15 SRÁID NA SIOPAÍ,

1 nGALLUM.

AN TEACÍ IR FEAHN LE HAIGHAÍD SAIC
RÓNT

An teací ir feahm le haighaíd saic rónt

thorgáin & déantair iarráinn.

Datanna, riolta, páipeáil balla, 7c.

T. Ó FLANNASÁIN & CHLANN MHAC

Sac uile fórt gairbhiseacáta

agus innealltóimeacáta . . .

DSOLTÓIRI ROTAR. Cuirtear veir

aip níosair & aip sunnas.

SRÁID NA SCEANNUIDE, 1 nGALLUM.

CAILFÉ TÚ AN T-ANAM LEIS.

Sa trean aimsir, bhoið matadó agur éan as imteacht a' compádai-seacháit le céile. Bhoið na tā gocompádai máite. Cuile uair a ceartóidéat beata òn matadó t'innri-seadó an t-éan dō cá ñfuigeadó ré é, mar bī ré fém éantrom éarðaró le óil ra éuile áit a mbeadó ré.

Bhoið a' riublóro tapt, lá, agur an matadó tréir a leóir-údóitín ite ve éuile fóirt tā feabhar a tuig an t-éan éuise. Áiri an mbótar a bhoið go tráthair. Bí an matadó an-tuirpeadá. Dubhait ré leir an éan go mba mait leir rsgairt a cōrlaó agur eirean a' tabhairt aige mait dō an fad agur beadó ré na cōrlaó. Dubhait an t-éan go tuiubharr. Sín a' matadó riap a cōrlaó agur éuaird an t-éan áiri clárde an bóthair ór a éisinn tā fáir!

Ní acaí fada go ñfaca an t-éan fáir a' tigeáct an bótair agur cárí aige agur tā capaill tā tappamgt.

Bí fáitior áiri an éan go marbhócaróe an matadó tā vteagád an cárí na mullaé agur t'fuagair ré áiri a' ñfear ñreacán amadé don matadó. Níor tuig an fáir aon áirto áiri an éan. Ñfuagair an t-éan áirist áiri a ñfear, ac níor tuig ré aon áirto áiri. Bí an t-éan a' fuagairt i gcomáinidé áiri an ñfear, ac níor tuig a' fáir áirto áiri a' tdeanamh áiri a' ñfear. Ñfear go tuiamic ré i mullaé a' matadó guri marbhuis ré é.

Nuaip a éomie an t-éan go riab a' compádai viliñ marbh, dubhait ré leir a' ñfear go mbeadó ré ruar leir.

"Ó dhioch-rait ort" appa an fáir "céarto tā tú i nton a tdeanam?"

"Ná bac leir" appa an t-éan, "caillfe tú an t-anam leir."

Cúip an fáir rsgairt fiot-magairtai gáirí áiri, a' magadó fáir an éan a ceapadó naé raið baogál áiri bít go riab an t-éan i nton aon tráfarán baint de.

Bí tā bairille mórta fiona ag an ñfear áiri an scápp. O'imig leir an éan agur t'ionnrus ré ceann de na bairilli áiri áit a' éomie nū guri cúip ré poll áiri. Bí ré rin a' rsgaireadó an fiona tráid áiri an mbótar i ngán fíor ton fáir! Táimic an t-éan anfín áiri éann de na capaill agur toruig piocadó na rúilí áiri. Nuaip a éomie a' fáir é, bí tuaisg ma láim agur tappamgt ré buille ven tuaisg áiri an éan aé bī an t-éan imigte, agur céarto a' tdeanamh a' fáir aé a' ceann a' rgoiteadó ven capall. Cúip rin a' fáir i'ne buille éumtais.

Caillfe tú an t-anam fór leir aedipeadó a' t-éan! Déigin do'n fáir anfín an capall a' riab an ceann bainte bī rsgaireadó ón scápp. O'ionnrus an t-éan anfín an bairille ele nū guri cúip ré poll áiri. Bí an tā bairille anfín a' rsgaireadó an fiona áiri i'ne mbótar nō go riab an tā bairille folam. Toraig an t-éan anfín a' piocadó na rúile áiri a' scapall ele.

Nuaip a éomie a' fáir é tappamgt, i'ne buille ven tuaisg áiri aé bī an t-éan imigte agur ní riab tā bárr ag a' ñfear aé a' ceann a' rgoiteadó ven bára capall! Bí im rác dona ag a' ñfear, agur fíl ré naé riab tdeanta áiri aé a' méir ré rin nū guri ñreacnus ré áiri na bairilli. Ní riab tdeónr rna bairilli naé riab imigte áiri riubal áiri fudo a' bóthair. Bí a' éigordhe bárt.

Ní riab aige anfín aé a' cárí agur na bairilli folam fágáil anfín agur dualad obair. Nuaip a bī ré i'ne aice an bála bī a' báin nómhe agur rseal cailleadh an uatháir aici ton fáir. "Tá ná milté éana-cáid," aedip rí, "ve éuile émeál éan tuair i'ne mbárr a' tige ag ite agur a' cárí mi-rait áiri a' méir mine agur gáram atá ann. Agur tá aon éan amháin ann atá i scóramlácht a' bheit 'na málisírtí áiri an scuro ele uilig."

"Ó cuiffe mé gáil guri é an tuiubal atá a' pléide liomra atá ann," aedip a' fáir. Nuaip a éuaird an báit íreacá, bī na héanaidé uilig imigte aé an t-éan a bī a' pléide nómhe ré rin leir a' ñfear? Toraig ré a' jút áiri fudo an tige anfín agur a ná leir a' ñfear go scailfeadó ré an t-anam. Toraig an fáir agur a báin a' caiteamh gáil

a riab ra tead leir an éan, nō naéar fás riad aon bláir ra tead san bpríeadó agur san neabád. Bí an tróigéan bpríte aca agur sac a riab de fórtis áiri an tuiubháin, agur na tuiubh ré bī an t-éan rílán. Faoi ñreacán agur faoi ñfear, nugs an báin áiri an éan. "Céarto a' tdeanamh muir leir aonair," appa an báin leir an ñfear.

"Táim é," aedip an fáir, "go pluige mé beo é." Slings an fáir beo an t-éan agur nuair a slings, bī ré ní ba tona ná bī ré aonair mar bī an t-éan beo na hólz agur ní riab ré a' tabhairt an truamhneach dō aé a' cárí pianóir áiri. Sgairt éuile agur a' t-éan a cloigeanann aniar i mbéal an fír. Sgairt eile éuile agur a cloigeanann amadé tap béal an fír. "Má éuile agur a cloigeanann aniar airt," appa an fáir, leir an mbean, "bhoið a' tuas agad le na marbhó." Bí an báin anfín agur tuas aice a' fáitior nū go scuileadó ré a cloigeanann aniar airt. Tdeanamh bláir a minne an báin aé an tuas a tappamgt ó maoil na gualann agur an ceann a' rgoiteadó ven fáir. Siúd áiri riubal an t-éan anfín mar bī cead a' coire aige agur rámair an matadó bainte ven fáir aige, agur an t-anam cailte aige leir mar dubhait an t-éan fém!

p. O. D.

AN FEARI A' T'FÁSADÓ A' CUÍD RA ñFROTA.

Bí báin ann, uair, i'ne pór ri fáir. Ní riab ra ñfear a pór ri aé tuiue leat-fánaé. Sé a' éaoi a tuiamic a' fáir i'ne tuiue na mná. Sé an gnáir a bhoið áiri an baogál an uair ré bheit a' bárt rtipabout agur tā ite. Sé aí. Gnáir a bhoið ag an ñfear ra mbaile a' éuile a' tabhairt le n'ite ra ñfota dō. Ní riab fíor ag an mbean é rin. Sé an éaoi a tuiugád ri a' éuile áiri an mbocht dō, áiri níor éuile tuiue. Níor taitníg ré rin leir an ñfear. Ñfear fíor a' éuile fágáil ra ñfota i'ne naé ñfearceadó tuiue áiri bít tā ite é.

Níor fan rult ná ñfearceadó anfín ann. Ní bhoið caint ná cónáitdó aige do tuiue áiri bít. Ñfear a' tdeanamh gáim ag iarráid caint i'ne gáirí a baint áiri, aé ní riab aon mális ann. Ní fágardóir liobáil clúmáis a' coileadh lá aé an oifeadó agur tā mbeadó ré tā éuile ríor ra ñfota. Níl aon tuiue éonaid an coileadh agur é feannta mar rin, naé riab a' tul i'ne gáirí a' gáirí fáoi aé níor tós mo tuiue a' éuile agur níor leig ré áiri fém a' ñfaca ré é cop áiri bít. Nuaip a éinn éuile fórt áiri an mbean éuaird ri go tui n-a málcaid. Cúip an málcaid fáilte fóimpi, agur t'fiaffring ré c'í mar fáitníg an fáir léri.

"Ó muire," deip rí, "ré é an fáir mi-áitdóráid agur an fáir san rult san ruairceadó."

"Áru, a' ingean ó," appa an málcaid, "ca' tuiugád tú a' éuile bídó tóid?"

"I'ne domháid," appa an báin, "tugaim dō áiri an mbocht é mar tuiugam do éuile óid."

"Ó ingean ó," appa an málcaid, "ré 'n éaoi a' ñfáid ré rin a' éuile ra ñfota i'ne maoit agur naé mbeadó fíor ag aon tuiue céarto t'fiaffring ré."

Nuaip a éuaird an báin abaire báail ri fíor pota rtipabout. Nuaip a bī ré báintte leag ri éuile é. Com luat 'r leag, éuile ré a' ñfearceadó gáirí áiri fém. Bí tuilleadh daomh íreacá.

"Áru," aedip rí, "a' ñfaca ri'ne an coileadh an lā útan."

"Níor feice Dia 'na éatain tú," appa an báin, "éomie éuile tuiue é aé tura."

Bí ré rubáilceadó go leor uair ré amadé ó támha go riab ré a' fágáil a' éuile ñfota.

p. O. DIREÁIN

Ó COIRBÍN I'NE MAC

LÓN-CEANNAIOTE
DEANTOIRÍ MISSÍ MIANAIS

SAILLIMÍ I'NE BÉAL AÉA AN RÍOS.

EASGANN A' RIAB LÚIB UÍRTÍ

Bí tuiue uair aon uair agur bī ré an-deipeamh. Bí neart de éuile fórt tā feabhar aige. Bí ré pórta aé ailleadh a báin agur t'fás ri muirín lag na tuiubh. Pór an tuiue uair aon tuiubh báin an tuiubh huair agur báin anfín tuiubh. Bí mí-rtair aonair mar bī tuiubh. Bí ré poinnt aonair agur tdeanamh bláir go tuiugád ri níomh a' earráinn úp dō.

Nuaip a bī an níomh ite aige agur é a' reoctrú báir, bī a' tuiubh aonair aonair ceirteannas aonair mar bī reo:

Céarto fágáil tú ag do tdeapbhláitair a' tdeapbhláitair ó?

Uairneas aonair mar bī an tuiue uair aonair támair,

Tá mé tinn fáoi mo éoríde agur báin go tuiugád.

Céarto fágáil tú ag t-ácair a' tdeapbhláitair ó?

Dá b'fágáinn aon raoígal bprácaid aici t'fágáinn eoríde cráidte aici, Tá mé tinn fáoi mo éoríde agur báin go tuiugád.

Céarto fágáil tú ag do párta a' tdeapbhláitair ó?

Fuairt aonair raoígal aonair orúde aon sac báin.

Tá mé tinn fáoi mo éoríde agur báin go tuiugád.

Céarto fágáil tú ag do tdeapbhláitair a' tdeapbhláitair ó?

Céarto aonair mar b'fágáinn aici aonair fáitir. Té tuiubh uigé!

Tá mé tinn fáoi mo éoríde agur báin go tuiugád.

Céarto a' tuiugam do báin pórta a' tdeapbhláitair ó?

Earráinn aonair lúib uigé aonair níomh fuiunte báir uigé, Tá mé tinn fáoi mo éoríde agur báin go tuiugád.

Níor tuiubh ré níor mó go ñfuaile ré báir. PEADAR O' DIREÁIN.

OMÁR MAC SEINÍN

SRÁID DOMHINIC,
NA SAILLIMÍ.

Tocha na feola de gáel cineál.

MÁIRE NI RAGALLAIS,

DIOLTÓIR LEABAIR I'NE PAIRÉADIR JC.

87, SRÁID UASÁC NA ÓMIREOGHE,

AT CLÍAT.

TEAC NA H-OLIA

SRÁID NA SIOPAÍ,
I'NE SAILLIMÍ.

CURÍOS LE DEANTAIR NA | CULTAÍ O' 70-
HEIREANN I'NE RÍBAL AIRGEAD. | SO DTÍ 130-

AN SEAN-TEAC.

A' CHUIPEADÓ ÁIR DUN 1 1864.
TAE, CAIFE, RÍONTA, UIRSE DÉANTA,
A' FEABHAR

O' LEÁNAACÁIN,

AN CEARNOS, : : : 1'NE SAILLIMÍ.

AH MHAITH LEAT £5,000,000 A CHIMEAD IN EIRINN?

Deirtear Saeóil na hÉireann an earr mór rian airgead saéil bhláinn do Seán Óuirde, i ngeall ar airgead Uíbhriathair, ar Lorcáid, ar Tionóire agus ar Saoisal Daoime, agus cailliúint éeapt d'Eirinn ireas £80 a' saéil £100 de rin.

an Saeódeal-comluict taiscet um URRAÐAS NAISIUNTA, TEORANTA
(The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN CHOLAISTE, ATH CLIATH

CURIOSÍS LE DÉANTÚR NA HÉIREANN.

TOMÁS PÁMAR I A COM.
muilteoirí plúir,
1 nGALLUM.

b. V. O HÉIMÍS,
Lón-Ceannardé,
GALLUM.
Sáec rúd ar feabhar.

S. T. O COISDEALBÁ,
an cearnos,
GALLUM.

An feoir i fhearr le fágail aige.

p. O CAOMÁNAIS, ^{PH. C.} _{M.P.S.I.}
SRÁID ÁRD,
na GALLUM.

O NEILL I A COM.
GALLUM.

Ósoltóirí bhrós & leatáir.
Cuirtear veir ar bhogáin an móiméad o tágair ríaoi írtead.

Teac ÓFTA UI MACSAMHNA
SRÁID FOSTER,
1 nGALLUM.

Aordeacáit san locht.

TOMÁS BREATHNAÍC,
Lón-Ceannardé.

an cearnos, 1 nGALLUM.

Tear-intreab, Taoiseach-oibreacha, agus Fiongnearán Tighe.
ROIBÉARD MAC DOMHNAILL,
SRÁID DOMHNAIC, GALLUM.
Muimh céim-réil:
"Plumber," GALLUM.

Bu éeapt dá saéil Saeóilgeoirí i mbalfe
Áta Cliat san aon aifán do ceannacé

ád

Eran

ui

Cinneide

AN T-ARÁIN IS FEARR DO NDEANTAR.

124 SO OTI 131 SRÁID PARNELL

Agur

BACÚS NAOIMH PÁDRAIS,
Baile Áta Cliat.

Sután—3141.

CUMANN URRAÐAIS CATRAC BAILE ÁTA CLIAT.

4 SRÁID UACTARAC US CONAILL,
1 mbalfe Áta Cliat.

Comh daingean le Caireal na Rioch,
Comh Saeódealach le Teamhair na Uíbhriathair
Comh ceann le aon pleibh i mpr an ghráid
Cumann Uíbhriathair Cathraí Ót' Cliat.
Connighmír i nÉirinn an t-airgeadó,
Bhíodh ag Seán Óuirde mair a bhearr,
Agur beiró an t-árd oíráinn fearta,
Ád ciatl a bheirt agamh aphaon.

NÁ DÉAN FAILLÍSE SA SCÚIS.

CUMANN URRAÐAIS.

MUINTIR NA HÉIREANN

Tá an teacáit-írteacáit aonair or cionn £25,000

Tá téarmasí éap bairr aca d'úphriathair raoisí agus d'úphriathair-realaíad.

Tá Fíri-íonad uata.

ÁRD OÍRÍS:

16 CEARNOS PARNELL,
ÁT CLÍAT.

AN HALA LEIGSÍ.

SRÁID SEACA LIAM & SRÁID DOMHNAIC,
na GALLUM.

Sáec leigear ar feabhar & ar sloine.
Seán Ó FAOLÁIN, L.P.S.I., Poiticiúil

TOMÁS Ó CATÁIN,

Lón-Ceannardé,

SRÁID NA SIOPAÍ,
1 nGALLUM.

Diad, Tae, & Fion ar feabhar.

AR FÁSAIL ANOIS

AN DARA CUR AMAC (AIT-RETHÍDÉTA).

FOCLOIRÍ SAEÓILSE TE
FUAIM SÁC FOCAIL

A CHUN I SCÉILL DON LEISCEOIN

SÉAMUR Ó TUÍNNNE AGUR
PÁDRAIC Ó DÁLAIS

A CHUN LE CÉILE

220 LEASANAIS. LUAC 2/6 GLAN CHÍO AN-
DPORTA 2/9.

Tá tuairim i 10,000 focal ann, na focal
atá i n-úráid te gnáth. Beiró an leabhar reo-
i n-a cál toraíc don mac léiginn, don-
teartalaíde & don duine gnior tráchtáil in-
áit ar bith a bhfuil Saeóilse ar labairt ann
Séamro aitheir "The Irish Newr," so nuaína.
Séamur Ó Tuínnne & Pádraic Ó Dálais
nuo le chuir na Saeóilse a chur ar agair-
nac nuaína ó ríomh an t-áctair eogair
Ó Siarmha a chuir leabhar.

COMLUÍCT OIDEACÁIR NA HÉIREANN TEORANTA.

89 SRÁID TALBÓIR, ÁT CLÍAT AGUR LUAC
TIOLTA LEABHAR FÍRE CÉILE.

SÉAMUS Ó BÉACÁIN

Ceannardé Suait & Toméaróir.

SRÁID MEADONAC NA GALLUM.

Tá an tae i fhearr i Connacht & go leor-
neite eile atá maectanaí le fágáil i dtír.

MONICA NÍC DOMHNAÍD,

SRÁID ÁRD NA GALLUM.

TÁ TEAC A BHUIL COMBHÍRT ANN AG

SÉAMUS Ó LAÍDE,

SRÁID DOMHNIÚC FOCHTAIR NA GALLUM.

"TOSA SÁCA BIÓ & REAN SÁCA VIŠE" AIGE.

Ceannais éadaí ar bith teartuisear uair
AG TÍS . . .

Tomáir UÍ CATÁIL,

1 nGALLUM,

Áit a bhuníte tú luac do éirí aifis.